

PRESUDA SUDA (drugo vijeće)

9. ožujka 2006.(*)

„Konvencija o provedbi Schengenskog sporazuma – Članci 54. i 71. – Načelo *ne bis in idem* – Primjena *ratione temporis* – Pojam „istih djela” – Uvoz i izvoz opojnih droga koje podliježu kaznenom progonu u različitim državama ugovornicama”

U predmetu C-436/04,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 35. UEU-a, koji je uputio Hof van Cassatie (Kasacijski sud, Belgija), odlukom od 5. listopada 2004., koju je Sud zaprimio 13. listopada 2004., u kaznenom postupku protiv

Leopolda Henrija Van Esbroecka,

SUD (drugo vijeće),

u sastavu: C. W. A. Timmermans, predsjednik vijeća, R. Schintgen (izvjestitelj), R. Silva de Lapuerta, G. Arestis i J. Klučka, suci,

nezavisni odvjetnik: D. Ruiz-Jarabo Colomer,

tajnik: K. Sztranc, administratorica,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 22. rujna 2005.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za L. H. Van Esbroecka, T. Vrebos, *advocaat*,
- za češku vladu, T. Boček, u svojstvu agenta,
- za nizozemsku vladu, H. G. Sevenster i C. M. Wissels, u svojstvu agenata,
- za austrijsku vladu, C. Pesendorfer, u svojstvu agenta,
- za poljsku vladu, T. Nowakowski, u svojstvu agenta,
- za slovačku vladu, R. Procházka, u svojstvu agenta,
- za Komisiju Europskih zajednica, W. Bogensberger i R. Troosters, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 20. listopada 2005.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članaka 54. i 71. Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma od 14. lipnja 1985. između vlada država Gospodarske unije Beneluksa, Savezne Republike Njemačke i Francuske Republike o postupnom ukidanju kontrola na zajedničkim granicama (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 9., str. 12.; u daljnjem tekstu: CISA), potpisane 19. lipnja 1990. u Schengenu (Luksemburg).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru kaznenog postupka pokrenutog u Belgiji protiv L. H. Van Esbroeckea zbog nezakonite trgovine opojnim drogama.

Pravni okvir

Konvencija o provedbi Schengenskog sporazuma

- 3 Na temelju članka 1. Protokola o schengenskoj pravnoj stečevini uključenoj u okvir Europske unije, koji je priložen Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice Ugovorom iz Amsterdama (u daljnjem tekstu: Protokol), 13 država članica Europske unije, uključujući Kraljevinu Belgiju, imaju odobrenje da međusobno provode pojačanu suradnju u području primjene schengenske pravne stečevine, kako je utvrđena u prilogu Protokolu.
- 4 Tako utvrđena schengenska pravna stečevina uključuje, među ostalim, Sporazum potpisan u Schengenu 14. lipnja 1985. između vlada država Gospodarske unije Beneluksa, Savezne Republike Njemačke i Francuske Republike o postupnom ukidanju kontrola na zajedničkim granicama (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 9., str. 6.; u daljnjem tekstu: Schengenski sporazum) i CISA-u.
- 5 Na temelju članka 2. stavka 1. prvog podstavka Protokola, od datuma stupanja na snagu Ugovora iz Amsterdama, 1. svibnja 1999., schengenska pravna stečevina počinje se odmah primjenjivati na 13 država članica iz članka 1. Protokola.
- 6 U skladu s člankom 2. stavkom 1. drugim podstavkom drugom rečenicom Protokola, Vijeće Europske unije je 20. svibnja 1999. donijelo Odluku 1999/436/EZ o utvrđivanju, u skladu s odgovarajućim odredbama Ugovora o osnivanju Europske zajednice i Ugovora o Europskoj uniji, pravne osnove za svaku od odredaba ili odluka koje čine pravnu stečevinu (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 8., str. 19.). Iz članka 2. te Odluke, u vezi s njezinim Prilogom A, proizlazi da je kao pravnu osnovu za članke 54. i 71. CISA-e Vijeće odredilo članke 34. i 31. UEU-a odnosno članke 34., 30. i 31. UEU-a, koji su dio glave VI. Ugovora o Europskoj uniji pod naslovom „Odredbe o policijskoj i pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima”.
- 7 Na temelju članka 54. CISA-e, koji je dio poglavlja 3. („Primjena načela *ne bis in idem*”) glave III. („Policija i sigurnost”):

„Protiv osobe protiv koje je sudski postupak pravomoćno okončan u jednoj ugovornoj stranci ne može se voditi postupak u drugoj ugovornoj stranci za ista djela pod uvjetom da je, ako je izrečena kazna i izvršena, trenutačno u postupku izvršenja ili se više, prema zakonima ugovorne stranke koja ju je izrekla, ne može izvršiti.”

8 U članku 71. CISA-e, koji je dio poglavlja 6. („Opojne droge”) glave III., navodi se:

„1. Ugovorne se stranke obvezuju, u pogledu izravne ili neizravne prodaje opojnih droga i psihotropnih tvari bilo koje vrste, uključujući marihuanu, te posjedovanja takvih proizvoda i tvari za prodaju ili izvoz, donijeti u skladu s postojećim konvencijama Ujedinjenih naroda [Jedinstvena konvencija o opojnim drogama iz 1961., kako je izmijenjena Protokolom iz 1972. o izmjeni Jedinstvene konvencije o opojnim drogama iz 1961. i Konvencija Ujedinjenih naroda protiv nezakonitog prometa narkoticima i psihotropnim tvarima od 20. prosinca 1988.], sve potrebne mjere za sprečavanje i kažnjavanje nezakonitog prometa opojnim drogama i psihotropnim tvarima.

2. Ugovorne se stranke obvezuju upravnim i kaznenim mjerama sprečavati i kažnjavati nezakoniti izvoz opojnih droga i psihotropnih tvari, uključujući marihuanu, kao i prodaju, nabavu i isporučivanje takvih proizvoda i tvari, ne dovodeći u pitanje odgovarajuće odredbe članaka 74., 75. i 76.

3. Za suzbijanje nezakonitog uvoza opojnih droga i psihotropnih tvari, uključujući marihuanu, ugovorne stranke pooštravaju kontrole kretanja osoba, robe i prijevoznih sredstava na njihovim vanjskim granicama. Takve mjere sastavlja radna stranka iz članka 70. Ova radna stranka, *inter alia*, razmatra preraspodjelu dijela policijskih i carinskih službenika koji su oslobođeni dužnosti na unutarnjim granicama i korištenje suvremenih metoda otkrivanja droga i pasa tragača.

4. Kako bi se omogućila sukladnost s ovim člankom, ugovorne stranke posebno obavljaju nadzor mjesta za koja je poznato da se koriste za nezakonitu trgovinu drogom.

5. Ugovorne stranke poduzimaju sve što je u njihovoj moći da spriječe i suzbiju negativne posljedice koje proizlaze iz nezakonite potražnje za opojnim drogama i psihotropnim tvarima bilo koje vrste, uključujući marihuanu. Svaka ugovorna stranka je odgovorna za mjere koje donosi u tu svrhu.”

Sporazum između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine

9 U skladu s člankom 6. prvim stavkom Protokola, 18. svibnja 1999. sklopljen je Sporazum između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 37., str. 148.; u daljnjem tekstu: Sporazum).

10 Člankom 1. točkom (b) Odluke Vijeća 2000/777/EZ od 1. prosinca 2000. o primjeni schengenske pravne stečevine u Danskoj, Finskoj i Švedskoj te Islandu i Norveškoj (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 24.) propisuje se da se, u skladu s člankom 15. stavkom 4. Sporazuma, sve odredbe navedene u priložima A i B tom Sporazumu primjenjuju od 25. ožujka 2001. „na Island i Norvešku, u njihovim

međusobnim odnosima i odnosima s Belgijom, Danskom, Njemačkom, Grčkom, Španjolskom, Francuskom, Italijom, Luksemburgom, Nizozemskom, Austrijom, Portugalom, Finskom i Švedskom”. Članci 54. i 71. CISA-e dio su Priloga A.

- 11 Iz toga slijedi da se članci 54. i 71. CISA-e od 25. ožujka 2001. primjenjuju u odnosima između Kraljevine Norveške i Kraljevine Belgije.

Konvencije Ujedinjenih naroda o opojnim drogama i psihotropnim tvarima

- 12 Na temelju članka 36. Jedinственe konvencije o opojnim drogama iz 1961., kako je izmijenjena Protokolom iz 1972. („Jedinственa konvencija”):

„Kaznene odredbe

1. (a) Podložno svojim ustavnim ograničenjima, svaka stranka donosi mjere kojima će se osigurati da se uzgoj i proizvodnja, prerada, vađenje, prepariranje, držanje, nuđenje, stavljanje u prodaju, distribucija, kupnja, prodaja, isporuka na bilo kojoj osnovi, posredovanje, slanje, otpremništvo u provozu, prijevoz, uvoz i izvoz droga koji nisu u skladu s odredbama ove Konvencije, te sve druge radnje koje prema mišljenju te stranke nisu u skladu s odredbama ove Konvencije, smatraju kažnjivim djelom kada su počinjene namjerno te da su za teža kaznena djela propisane odgovarajuće kazne, posebno kazna zatvora ili druge kazne lišenja slobode,

(b) [...]

2. Podložno ustavnim ograničenjima stranke, njezinom pravnom sustavu i nacionalnom zakonodavstvu,

(a) i. svako od kaznenih djela navedenih u stavku 1., ako je počinjeno u različitim zemljama, smatra se samostalnim kaznenim djelom;

[...]” [neslužbeni prijevod]

- 13 Članak 22. Konvencije o psihotropnim tvarima iz 1971. („Konvencija iz 1971.”) sadržava odredbu koja je u biti identična članku 36. stavku 2. točki (a) podtočki i. Jedinственe konvencije.

Glavni postupak i prethodna pitanja

- 14 L. H. Van Esbroeck, belgijski državljanin, osuđen je presudom prvostupanjskog suda u Bergenu (Norveška) od 2. listopada 2000. na kaznu zatvora u trajanju od pet godina zbog nezakonitog uvoza opojnih droga (amfetamina, hašiša, MDMA i diazepama) 1. lipnja 1999. u Norvešku. Nakon odsluženja dijela kazne, L. H. Van Esbroeck je 8. veljače 2002. uvjetno pušten i uz pratnju vraćen u Belgiju.

- 15 U Belgiji je protiv L. H. Van Esbroecka 27. studenoga 2002. pokrenut postupak koji je okončan 19. ožujka 2003. presudom Correctionele Rechtbank te Antwerpen (Kazneni sud u Antwerpenu, Belgija) u kojoj mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od godine dana zbog nezakonitog izvoza prethodno navedenih proizvoda iz Belgije 31. svibnja 1999. Tu je presudu potvrdio Hof van Beroep te Antwerpen (Prizivni sud u Antwerpenu) presudom

od 9. siječnja 2004. Oba ta suda primijenila su članak 36. stavak 2. točku (a) Jedinствene konvencije, u skladu s kojim se svako kazneno djelo navedeno u tom članku, među kojima su uvoz i izvoz opojnih droga, smatra samostalnim kaznenim djelom ako je počinjeno u različitim državama.

- 16 Tuženik je protiv te presude uložio zahtjev za reviziju (*pourvoi en cassation*) pozivajući se na kršenje načela *ne bis in idem*, sadržanog u članku 54. CISA-e.
- 17 U tim je okolnostima Hof van Cassatie [Kasacijski sud] odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„(1) Treba li članak 54. [CISA-e] tumačiti na način da se može primjenjivati u postupku pred belgijskim sudom u pogledu osobe protiv koje je u Belgiji postupak pred kaznenim sudom pokrenut nakon 25. ožujka 2001. u pogledu istih djela za koje je ta osoba osuđena presudom norveškog kaznenog suda od 2. listopada 2000., a izrečena kazna je već odslužena, ako Norveška, u skladu s člankom 2. stavkom 1. [Sporazuma], članak 54. [CISA-e] provodi i primjenjuje tek od 25. ožujka 2001.?”

U slučaju potvrdnog odgovora na prvo pitanje:

(2) Treba li članak 54. [CISA-e] u vezi s člankom 71. te Konvencije tumačiti na način da se kaznena djela posjedovanja za potrebe izvoza i uvoza tih istih opojnih droga i psihotropnih tvari, uključujući marihuanu, koja se progone kao kaznena djela u različitim državama potpisnicama [CISA-e] ili u državama u kojima se provodi i primjenjuje schengenska pravna stečevina, smatraju ‚istim djelima‘ za potrebe članka 54.?”

Pitanja

Prvo pitanje

- 18 Sud koji je uputio zahtjev prvim pitanjem u biti pita treba li načelo *ne bis in idem*, sadržano u članku 54. CISA-e, primijeniti u kaznenom postupku pokrenutom u državi ugovornici za djela za koja je osoba već osuđena u drugoj državi ugovornici, čak i ako CISA još nije bila na snazi u toj državi u trenutku kada je ta osoba osuđena.
- 19 U tom pogledu, prvo treba napomenuti da se schengenska pravna stečevina u Belgiji primjenjuje od 1. svibnja 1999., a u Norveškoj od 25. ožujka 2001. Djela za koja je L. H. Van Esbroeck optužen počinjena su 31. svibnja i 1. lipnja 1999. Osim toga, 2. listopada 2000. u Norveškoj je proglašen krivim za nezakonit uvoz zabranjenih tvari, a 19. ožujka 2003. u Belgiji proglašen je krivim za nezakonit izvoz tih istih tvari.
- 20 Drugo, treba istaknuti da schengenska pravna stečevina ne sadržava posebnu odredbu u pogledu stupanja na snagu članka 54. CISA-e ili njegovih vremenskih učinaka.
- 21 Treće, treba napomenuti da, kao što Komisija Europskih zajednica ispravno ističe, problem u pogledu primjene načela *ne bis in idem* nastaje tek kada se protiv iste osobe u drugoj državi ugovornici pokrene drugi kazneni postupak.

- 22 Budući da u okviru potonjeg postupka nadležni sud mora ocijeniti jesu li ispunjeni svi uvjeti za primjenu tog načela, kako bi sud pred kojim je pokrenut drugi postupak primijenio članak 54. CISA-e, potrebno je da je u tom trenutku CISA-a na snazi u toj drugoj državi ugovornici.
- 23 Stoga činjenica da CISA još nije bila obvezujuća za prvu državu ugovornicu u trenutku kada je, u smislu članka 54. Konvencije, dotična osoba pravomoćno osuđena, nije relevantna.
- 24 U tim okolnostima, na prvo pitanje treba odgovoriti da se načelo *ne bis in idem*, sadržano u članku 54. CISA-e, mora primijeniti u kaznenom postupku pokrenutom u državi ugovornici za djela za koja je osoba već osuđena u drugoj državi ugovornici, čak i ako CISA još nije bila na snazi u toj drugoj državi u trenutku kada je ta osoba osuđena, pod uvjetom da je CISA bila na snazi u dotičnim državama ugovornicama kada je sud pred kojim je pokrenut drugi postupak ocjenjivao uvjete za primjenu načela *ne bis in idem*.

Drugo pitanje

- 25 Sud koji je uputio zahtjev drugim pitanjem u biti pita koji je relevantni kriterij za primjenu pojma „ista djela” u smislu članka 54. CISA-e, a posebno jesu li tim pojmom obuhvaćena nezakonita djela izvoza iz jedne države ugovornice i uvoza u drugu istih opojnih droga zbog kojih je pokrenut kazneni postupak u te dvije dotične države.
- 26 U vezi s tim češka je vlada tvrdila da istovjetnost djela znači istovjetnost njihove pravne kvalifikacije te istovjetnost pravno zaštićenih interesa.
- 27 Međutim, s jedne strane iz teksta članka 54. CISA-e u kojem se upotrebljava izraz „ista djela” proizlazi da se ta odredba odnosi samo na prirodu spornih djela, a ne na njihovu pravnu kvalifikaciju.
- 28 Treba napomenuti i da se pojmovi upotrijebljeni u tom članku razlikuju od pojmova upotrijebljenih u drugim međunarodnim instrumentima koji sadržavaju načelo *ne bis in idem*. Za razliku od članka 54. CISA-e, u članku 14. stavku 7. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima te članku 4. Protokola br. 7 uz Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda upotrebljava se pojam „kazneno djelo”, što ukazuje na to da je kriterij pravne kvalifikacije djela relevantan preduvjet za primjenjivost načela *ne bis in idem* koje je sadržano u tim instrumentima.
- 29 S druge strane, važno je istaknuti da, kako je Sud utvrdio u točki 32. presude od 11. veljače 2003. u spojenim predmetima Gözutok i Brügge (C-187/01 i C-385/01, Zb., EU:C:2003:87), da se nijednom odredbom glave VI. Ugovora o Europskoj uniji koja se odnosi na policijsku i pravosudnu suradnju u kaznenim stvarima, u kojoj su članci 34. i 31. određeni kao pravna osnova za članke 54. do 58. CISA-e, ili Schengenskog sporazuma ili same CISA-e primjena članka 54. CISA-e ne uvjetuje usklađivanjem ili barem približavanjem kaznenih zakonodavstava država članica.
- 30 U načelu *ne bis in idem* koje je sadržano u tom članku nužno se ukazuje na to da postoji uzajamno povjerenje država potpisnica u njihove kaznenopravne sustave i da svaka od njih priznaje kazneno pravo koje je na snazi u drugim državama ugovornicama, čak i ako

bi primjena njezina nacionalnog prava dovela do drukčijeg ishoda (vidjeti prethodno navedenu presudu Gözütok i Brügge, t. 33.).

- 31 Iz navedenoga slijedi da moguće različite pravne kvalifikacije istih djela u dvije različite države ugovornice nisu prepreka za primjenu članka 54. CISA-e.
- 32 Zbog istih se razloga ne može primijeniti kriterij istovjetnosti zaštićenog pravnog interesa, jer se taj kriterij može razlikovati između jedne i druge države ugovornice.
- 33 Prethodne nalaze dodatno potvrđuje cilj članka 54. CISA-e kojim se namjerava osigurati da se protiv osobe ne pokrene progon za ista djela u više država ugovornica zbog činjenice što ostvaruje pravo na slobodno kretanje (vidjeti prethodno navedenu presudu Gözütok i Brügge, t. 38. i presudu od 10. ožujka 2005., Miraglia, C-469/03, Zb., str. I-2009., t. 32).
- 34 Kako je nezavisni odvjetnik istaknuo u točki 45. svojeg mišljenja, to je pravo na slobodu kretanja stvarno zajamčeno samo ako počinitelj djela, nakon što je jednom proglašen krivim i odslužio svoju kaznu, ili ako je oslobođen pravomoćnom presudom u državi članici, zna da može putovati unutar schengenskog prostora bez bojazni da će biti kazneno gonjen u drugoj državi članici jer se to djelo u pravnom sustavu te države članice smatra drugim kaznenim djelom.
- 35 Zbog neusklađenosti nacionalnih kaznenih zakonodavstava, kriterij koji se temelji na pravnoj kvalifikaciji djela ili na zaštićenom pravnom interesu mogao bi stvoriti toliko prepreka za slobodu kretanja unutar schengenskog prostora koliko je kaznenih sustava u državama ugovornicama.
- 36 U tim okolnostima jedini je relevantni kriterij za primjenu članka 54. CISA-e istovjetnost djela u smislu postojanja niza međusobno neodvojivo povezanih konkretnih okolnosti.
- 37 U pogledu situacije koji je predmet glavnog postupka, valja primijetiti da bi takva situacija mogla, u načelu, predstavljati niz činjenica koje su po svojoj prirodi međusobno neodvojivo povezane.
- 38 Međutim, kako je ispravno istaknula nizozemska vlada, konačnu ocjenu u tom smislu daju nadležni nacionalni sudovi koji moraju utvrditi predstavljaju li predmetna djela niz činjenica koja su međusobno neodvojivo povezane u pogledu vremena, prostora i predmeta.
- 39 Suprotno tvrdnjama slovačke vlade, to tumačenje nije u suprotnosti s člankom 71. CISA-e kojim se predviđa da države ugovornice donose sve mjere koje su potrebne za borbu protiv nezakonite trgovine opojnim drogama.
- 40 Kako je utemeljeno tvrdila nizozemska vlada, u CISA-i se ne utvrđuje red prvenstva među različitim odredbama, a članak 71. Konvencije ne sadržava nijedan element kojim bi se moglo ograničiti područje primjene članka 54. u kojem je u pogledu schengenskog prostora utvrđeno načelo *ne bis in idem*, koje je u sudskoj praksi priznato kao temeljno načelo prava Zajednice (vidjeti u tom smislu presudu od 15. listopada 2002., Limburgse Vinyl Maatschappij i drugi/Komisija, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P do C-252/99 P i C-254/99 P, Zb., str. I-8375., t. 59.).

- 41 Iz navedenog proizlazi da se upućivanje u članku 71. CISA-e na postojeće konvencije Ujedinjenih naroda ne može tumačiti kao prepreka za primjenu načela *ne bis in idem* utvrđenog u članku 54. CISA-a, kojim se sprječava samo više postupaka protiv iste osobe za ista djela, što ne dovodi do nekažnjivosti unutar schengenskog prostora.
- 42 S obzirom na prethodna razmatranja, na drugo pitanje valja dakle odgovoriti da se članak 54. CISA-e treba tumačiti na način da:
- je relevantni kriterij za potrebe primjene tog članka CISA-e istovjetnost djela u smislu postojanja niza djela koja su međusobno neodvojivo povezana, neovisno o pravnoj kvalifikaciji tih činjenica ili zaštićenom pravnom interesu;
  - kaznena djela izvoza i uvoza istih opojnih droga za koje je pokrenut kazneni progon u različitim državama ugovornicama CISA-e u načelu treba smatrati „istim djelima” u smislu tog članka 54. Konvencije, a konačnu ocjenu u tome donose nadležni nacionalni sudovi.

Troškovi

- 43 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (drugo vijeće) odlučuje:

1. **Načelo *ne bis in idem*, sadržano u članku 54. Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma od 14. lipnja 1985. između vlada država Gospodarske unije Beneluksa, Savezne Republike Njemačke i Francuske Republike o postupnom ukidanju kontrola na zajedničkim granicama, potpisane 19. lipnja 1990. u Schengenu, mora se primijeniti u kaznenom postupku pokrenutom u državi ugovornici za djela za koja je osoba već osuđena u drugoj državi ugovornici, čak i ako Konvencija još nije bila na snazi u toj drugoj državi u trenutku kada je ta osoba osuđena, pod uvjetom da je Konvencija bila na snazi u dotičnim državama ugovornicama kada je sud pred kojim je pokrenut drugi postupak ocjenjivao uvjete za primjenu načela *ne bis in idem*.**
2. **Članak 54. Konvencije treba tumačiti na način da:**
  - je relevantni kriterij za potrebe primjene tog članka istovjetnost djela u smislu postojanja niza djela koja su međusobno neodvojivo povezana, neovisno o pravnoj kvalifikaciji tih činjenica ili zaštićenom pravnom interesu;
  - kaznena djela izvoza i uvoza istih opojnih droga za koje je pokrenut kazneni progon u različitim državama ugovornicama Konvencije u načelu treba smatrati „istim djelima” u smislu članka 54., a konačnu ocjenu u tome donose nadležni nacionalni sudovi.

[Potpisi]

---

* Jezik postupka: nizozemski

RADNI PRIJEVOD